

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ
СРБИЈЕ

03 Број: 019-403/5

Датум: 17.06.2013. године

НОВИ БЕОГРАД, Др Ивана Рибара бр. 91

Тел. 011/209-3802; 209-3803; факс. 209-3867

На основу члана 9. и чл. 57. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010), члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/1997 и 31/2001 и „Службени гласник РС“, бр. 30/2010), члана 2. Правилника о висини и начину обрачуна и наплате накнаде за издавање акта о условима заштите природе („Службени гласник РС“, бр. 73/2011) и захтева ЈП „Скијалишта Србије“ из Београда, 06 бр. 2265 од 06.06.2013. године, Завод за заштиту природе Србије доноси

РЕШЕЊЕ
о условима заштите природе

1. Поступајући по захтеву ЈП „Скијалишта Србије“ из Београда (ул. Милутина Миланковића 9, 11070 Нови Београд), издају се следећи услови заштите природе за пројектовање, изградњу и уређење ски стаза уз шестоседну жичару „Гвоздац“ на подручју Националног парка Копаоник:

- 1) Пре приступања изradi Пројекта за изградњу и уређење ски стаза „Гвоздац“ потребно је сагледати имовинско-правне односе на предметним катастарским парцелама, као и статус шумских површина дефинисан важећом шумском основом.
- 2) Пројектовање, изградња и уређење ски стаза уз новопланирану жичару „Гвоздац“ се могу извршити искључиво за две ски стазе уз жичару.
- 3) Приликом радова на пројектовању, изградњи и уређењу ски стаза неопходно је придржавати се основних критеријума за планирање, уређење, обележавање, коришћење и безбедност на скијалишту, сходно Закону о јавним скијалиштима („Службени гласник РС“, бр. 46/2006).
- 4) Током радова на локацији забрањено је сервисирање радних машина и возила, а уколико дође до изливања горива, уља и других штетних материја извођач је дужан да уклони загађено земљиште и изврши санацију локације.
- 5) Депоновање резервних делова и опреме је забрањено осим на за ту намену припремљеним местима.
- 6) Након окончања радова сав комунални отпад мора бити уклоњен са локације и са подручја националног парка.
- 7) Током вршења радова обавезно је присуство стручних лица из управе националног парка.
- 8) Неопходно је испоштовати основне критеријуме за планирање ски стаза а то су:
 - експозиција – погодне експозиције у долинама су север, северо-исток и северо-запад; погодне експозиције на надморској висини од 1.300-1.500 m су југ, југо-исток и југо-запад,

- сигурност снежног покривача – у подручју са надморским висинама преко 1.000 m сигурност снежног покривача је већа, као и на заветреним севороисточним и југоисточним падинама,
- морфологија терена - облик терена треба да буде такав да је прегледност за скијаше довољна и да су на стазама присутне промене терена од стрмих падина, преко равнoг подручја до „левака“ и корита,
- геолошке и педолошке карактеристике терена – неопходно је урадити процену карактеристика подлоге и стања земљишта у односу на могућност нивелације, промене терена, рекултивације и одводњавања,
- изградњу ски стаза започети у касно лето или почетком јесени,
- у првој години изградње ски стаза треба спровести грубе радове као што су: сеча стабала, комплетно уклањање стенског и каменог материјала пречника од 60-80 cm и отклањање препрека нивелисањем терена.

9) У оквиру неопходних шумарских радова потребно је:

- крчење шума и сеча појединачних стабала мора бити ограничена на најмању меру,
- дознаку стабала морају извести стручна лица ЈП „Национални парк Кopaоник“,
- приликом извођења радова посебну пажњу обратити на начин обарања и извлачења дрвне масе ради што мањег евентуалног оштећења околних стабала,
- шумске површине које се искрче само за потребе изградње ски стаза, а које не служе спусту морају се поново пошумити,
- пошумљавање извести са садницама аутохтоних дрвенастих и жбунастих врста дрвећа, сходно присутном типу шуме,
- приликом извођења сече стабала сви остаци дрвећа који немају употребну (привредну) вредност морају се извући са стаза и одложити на одговарајуће место,
- пањеви посечених стабала са целим кореновим системом на простору ски стаза забрањено је вадити, јер ће они имати пресудну улогу у заштити земљишта од ерозије у наредном периоду,
- након извршених радова на сечи шумских површина обавезно планирати подизање шумских засада, као компензацију уклоњене вегетације. Компензационе мере одређује Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине на основу чл. 12. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010) и Правилника о компензационим мерама („Службени гласник РС“, бр. 20/2010).

10) У оквиру радова при изградњи ски стаза потребно је:

- прецизно трасирање две ски стазе уз новопланирану шестоседну жичару „Гвоздац“ (дужине око 2.280 m) урадити на основу геодетског снимања терена,
- најмања ширина ски стаза треба да износи од 30-40 m. Кроз обраслу површину стазе направити са дозвољеном ширином уз обавезу да се не оштете ивична стабла, односно да задрже првобитне изгледе (хабитусе),
- приликом извлачења изваљених стабала, поломљених грана и посеченог дрвећа оштећења рубних делова дрвенасте и жбунасте вегетације шуме свести на најмању могућу меру, тј. не нарушити компактност шумског покривача, ради избегавања могућих ветро- и снего- извала и ломова у будућности,

- како би се створили услови за безбедно скијање неопходно је уклонити мање или веће комаде камења, као и стенске одломке који су једним делом укопани у земљу,
- након чишћења терена од каменог и стенског материјала потребно је истим попунити постојеће депресије и увале које се налазе на ски стазама и на тај начин извршити грубу нивелацију терена,
- у случају постојања огромног камења под називом „самац“ или „врх леденог брега“, не уклањати га минирањем већ правилно обележити и маркирати камен, како би био видан за скијаше,
- након вађења преосталих пањева, који се налазе дуж стазе, потребно је настале рупе попунити аутохтоним материјалом (камен и земља), а дрвну масу однети ван стазе,
- вододерине и влажна места на стазама треба исушити насипањем хумусног слоја,
- по завршетку грубих земљаних радова на нивелацији терена, обавити хумизирање и обезбедити формирање травног покривача,
- густо и интензивно затрављивање без озелењавања жбунастим врстама примењивати искључиво на простору ски стаза,
- на деловима стаза на којима је потребно вршити сетву травног семена користити смешу са ознаком ВЗ (смеша која се користи при затрављивању и заштити ски-стаза у Аустрији). Прегледом списка врста које се налазе у овој смеси установљено је да се девет од једанаест врста налази на домаћем тржишту, а да је за врсте *Achillea millefolium* и *Vicia sativa* могуће извршити увоз из иностранства. За све додатне информације око набавке, свих врста из ове смеси, можете се обратити Заводу, као и за стручну помоћ приликом вршења самих радова,
- израду дренажних канала извести на начин као што је облагање геотекстилом и заштитном мрежом, анкеровање канала, дренажа изливног места,....,
- по завршетку радова на затрављивању и формирању површинских дренажних канала поставити контурне стабилизаторе (баријере против спирања) косо на терен са малим падом (0,5-1,0 %),
- изградити мању потпорну конструкцију и тиме спречити ерозију платформе на којој се налази излазно-полазна станица, косине заштити перфорираним ћелијским елементима или заштитном мрежом, а након тога хумизирати и затравнити,
- хидролошке промене услед изградње, а касније и коришћења ски стаза ублажити изградњом канала на растојањима од 20 до 40 m са падом канала од 20%,
- уколико се на стазама не користе све био-инжењерске мере максимално дозвољена висина насипа треба да буде до 2 m,
- не дозвољава се употреба машина за препарирање стаза при дебљини снежног покривача од 30-40 cm јер се наносе штете на приземној вегетацији,
- ради спровођења поступка о процени утицаја на животну средину потребно је покренути поступак за одлучивање о потреби израде Студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр 135/2004 и 36/2009).

2. Подносилац захтева је дужан да радове и активности изведе у свему у складу са издатим условима из тачке 1. овог решења.

3. Ово решење не ослобађа обавезе подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
4. У случају измене техничке документације потребно је поднети нови захтев за издавање Услови заштите природе Заводу за заштиту природе Србије.
5. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог Решења.
6. Накнада за издавање овог решења у износу од 25.000,00 динара, је одређена у складу са чланом 2. Правилника о висини и начину обрачуна и наплате накнаде за издавање акта о условима заштите.

Образложење

ЈП „Скијалишта Србије“ из Београда, обратило се Заводу захтевом за допуну Решења којим тражи услове заштите природе за пројектовање, изградњу и уређење ски стаза уз шестоседну жичару „Гвоздац“ на подручју Националног парка Копаоник.

У циљу реализације Програма рада, а у складу са Просторним планом подручја посебне намене Националног парка Копаоник („Службени гласник РС“, бр. 95/2009) планира се реализација две ски стазе уз жичару, у укупној дужини око 2.280 метара, које ће у складу са могућностима водоснабдевања бити опремљене и системом вештачког оснежавања.

У прилогу дописа достављен је приказ скијалишта на предметној локацији.

Планиране ски стазе већом површином пролазе кроз необрасле површине, постојеће шумске прогале или постојеће коридоре ски стаза и ски путева. Преостале мање површине, где је за њихову изградњу неопходно уклањање шуме, коридори нових стаза пролазе кроз фрагилне (осетљиве) високопланинске шумске екосистеме заједнице монтане смрче (*Picea excelsae serbicum*) и жбунасте вегетације субалпијске смрче (*Picea abies subsp. subalpina*), сибирске клеке и боровнице (*Picea subalpinae-Vaccinio-Juniperetum*), затим кроз заједницу боровнице и клеке *Vaccinio-Juniperetum* и заједницу боровнице *Vaccinetum myrtilli*. Присутан еколошко-вегетацијски профил на делу коридора ски стаза „Гвоздац“, указује да се ради о значајној вегетацији и која има заштитну улогу јер спречава појаву ерозије и чува микроклиматске карактеристике датог подручја. Из тих разлога, а у циљу очувања оптималне стабилности и сукцесивних промена на екосистемском нивоу, Завод сматра неопходним и обавезујућим да се након изведених радова у сарадњи са ЈП НП „Копаоник“ приступи пошумљавању, попуњавању и подсађивању на површинама које су ван планираних коридора, а саставни су део простора предметног скијашког сектора. Овим биолошко техничким мерама омогућиће се очување еколошки значајних коридора рецентних шумских и жбунастих заједница субалпијског простора Националног парка Копаоник.

Након увида у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода за заштиту природе Србије, утврђено је да се траса ски стаза уз шестоседну жичару „Гвоздац“ налази у оквиру граница заштићеног природног добра, Националног парка Копаоник у режиму трећег (III) степена заштите (под заштитом државе на основу Закона о националним парковима, чл. 6. и чл. 7., „Службени гласник РС“, бр. 39/1993 и 44/1993, Закона о заштити природе, „Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010 и Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Копаоник“, „Службени гласник РС“, бр. 95/2009). Захваљујући богатом биљном и животињском свету, НП Копаоник је издвојен као подручје од посебне важности за заштиту природе, односно улази у састав Еколошке мреже (Уредба о еколошкој мрежи, „Службени

гласник РС“, бр. 102/2010) и уписан је у листу подручја која су: од националног значаја за очување диверзитета птица у Србији (Important Birds Area), међународно ботанички значајна подручја (Important Plants Area); међународно значајна подручја за дневне лептире (Prime Butterfly Area) и Емералд мрежу (националну еколошку мрежу и подручје Натура 2000).

Имајући у виду наведено, сматрамо да се пројектовање, изградња и уређење ски стаза уз шестоседну жичару „Гвоздац“ на подручју Националног парка Копаоник може извршити под условима дефинисаним овим решењем, јер је оцењено да не могу битије угрозити природне вредности подручја.

Напомињемо да поред услова из диспозитива овог решења остају на снази и претходно издати услови заштите природе за пројектовање и изградњу жичаре „Гвоздац“ на подручју Националног парка Копаоник, 03 бр. 019-403/2 од 30.05.2013. године.

Подносилац захтева је ослобођен од плаћања таксе у складу са чланом 18. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012 и 47/2013).

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба министарству надлежном за послове заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Заводу за заштиту природе Србије уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 420,00 динара на текући рачун бр. 840-742221843-57, позив на број 59013 по моделу 97.

Директор Завода
Александар Драгишић

Прилог:

- Карта НП Копаоник са режимима за заштите и приказ ски стаза уз жичару „Гвоздац“

Достављено:

- Подносилац захтева
- ЈП „Национални парк Копаоник“
- Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине
- Документација
- Архива